

CUPRINS

■ Clasa a V-a

GENUL LIRIC	
● “Ce te legeni...” de Mihai Eminescu (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric</i>	9
● “La mijloc de codru...” de Mihai Eminescu (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric</i>	12
● “Fiind băiet păduri cutreieram” de Mihai Eminescu (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric</i>	15
● “O rămâi...” de Mihai Eminescu (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară elegie</i>	20
● “Mama” de Nicolae Labiș (M.N.) <i>Apartenența operei la genul liric</i>	24
● “Sfârșit de toamnă” de Vasile Alecsandri (M.N.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară pastel</i>	26
● “Toamna” de Octavian Goga (M.N.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară pastel</i>	30
● “Cămara de fructe” de Ion Pillat (M.N.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară pastel</i>	33
● “Vară” de Lucian Blaga (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară pastel</i>	35
GENUL EPIC	
● “Prâslea cel voinic și merele de aur” (M.N.) <i>Povestire pe momentele subiectului, caracterizarea personajului principal</i>	39
<i>Apartenența operei la genul epic, specia basm popular</i>	47
● “Aleodor împărat” (M.B.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia basm popular</i>	52
<i>Caracterizarea personajului principal din basmul popular</i>	55
● “Dragoș Vodă” (M.N.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia legendă populară</i>	58
● “Dreptatea lui Tepeș” (M.N.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară legendă populară</i>	60
● “Stânca corbului” de Alecu Russo (M.N.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară legendă populară</i>	62
● “Vizită...” de Ion Luca Caragiale (M.N., M.B.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară schiță</i>	64
<i>Caracterizarea personajului principal</i>	69
● “D-I Goe...” de Ion Luca Caragiale (M.N., M.B.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară schiță</i>	72
<i>Caracterizarea personajelor</i>	76
PERSONAJUL LITERAR	
● “Domnu Trandafir” de Mihail Sadoveanu (M.B.) <i>Portret literar</i>	85

● “Mihai Viteazul” de Nicolae Bălcescu (M.B.) <i>Portret literar</i>	90
---	----

■ Clasa a VI-a

GENUL LIRIC	
● “Peste vârfuri” de Mihai Eminescu (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară elegie</i>	92
● “Doina” (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară doină populară</i>	96
● “Iarna” de Vasile Alecsandri (M.N.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară pastel</i>	100
● “Mezul iernei” de Vasile Alecsandri (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară pastel</i>	103
● “Mărțișor” de Ion Pillat (M.N.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară pastel</i>	107
GENUL EPIC	
● “Sobieski și românii” de Costache Negruzzi (M.N.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară nuvelă</i>	111
<i>Caracterizarea personajelor</i>	115
● “Budulea Taichii” de Ioan Slavici (M.B.) <i>Povestirea subiectului pe capitole, caracterizarea personajelor</i>	118
<i>Apartenența operei la genul epic, specia literară nuvelă</i>	138
● “Căinele și cățelul” de Grigore Alexandrescu (M.N.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară fabulă</i>	147
● “Bivolul și coțofana” de George Topârceanu (M.N.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară fabulă</i>	151
● “Constantin Brâncovanul” (M.N.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară baladă populară</i>	154
<i>Caracterizarea personajului principal</i>	159
● “Toma Alimos” (M.N.) <i>Apartenența operei la genul epic, specia literară baladă populară</i>	161
<i>Caracterizarea personajului principal</i>	165
■ Clasa a VII-a	
GENUL LIRIC	
● “Deșteaptă-te, române!” de Andrei Mureșanu (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară imn</i>	168
● “Imn lui Ștefan cel Mare” de Vasile Alecsandri (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară imn</i>	172
● “Versul țării” de Ion Pillat (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară odă</i>	175
● “Grai valah” de Vasile Voiculescu (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară odă</i>	177
● “Patria română” de George Coșbuc (M.B.) <i>Apartenența operei la genul liric, specia literară odă</i>	180

● “Cuvânt” de Tudor Arghezi (M.B.)	185
Apartenența operei la genul liric, specia literară artă poetică	
● “Lumină lină” de Tudor Arghezi (M.B.)	189
Apartenența operei la genul liric, specia literară artă poetică	
● “Psalm” de Tudor Arghezi (M.B.)	192
Apartenența operei la genul liric, specia literară psalm cult	
● Literatură populară (M.B.)	196
Trăsături, teme și motive, mituri, specii lirice și epice	
GENUL EPIC	
● “Monastirea Argeșului” (M.B.)	
Povestire pe momentele subiectului, motivele populare, caracterizarea personajelor	199
Apartenența operei la genul epic, specia literară baladă populară	210
● “Pașa Hassan” de George Coșbuc (M.N.)	216
Apartenența operei la genul epic, specia literară baladă cultă	
Caracterizarea personajelor	221
● “Dan, căpitan de plai” de Vasile Alecsandri (M.N.)	225
Povestire pe momentele subiectului, caracterizarea personajelor	
Apartenența operei la genul epic, specia literară poem eroic	235
● “Scrisoarea III” de Mihai Eminescu (M.B.)	237
Apartenența operei la genul epic, specia literară poem eroic	
● “Călin (file din poveste)” de Mihai Eminescu (M.B.)	241
Apartenența operei la genul epic, specia literară poem	
● “Hanu-Ancuței” de Mihail Sadoveanu (M.B.)	249
Unitate și diversitate în volumul de povestiri	
● “Iapa lui Vodă” de Mihail Sadoveanu (M.B.)	251
Apartenența operei la genul epic, specia literară povestire în ramă	
● “Florin scrie un roman” de Mircea Cărtărescu (M.B.)	257
Apartenența operei la genul epic, specia literară povestire în ramă	
● “Două loturi” de Ion Luca Caragiale (M.B.)	264
Povestire pe momentele subiectului, caracterizarea personajelor	
Apartenența operei la genul epic, specia literară nuvelă	275
● “Alexandru Lăpușneanul” de Costache Negruzzi (M.B.)	279
Povestire pe momentele subiectului, caracterizarea personajelor	
Relația dintre istorie și ficțiune	291
Apartenența operei la genul epic, specia literară nuvelă	293
● “Popa Tanda” de Ioan Slavici (M.B.)	297
Povestire pe momentele subiectului, caracterizarea personajelor	
Apartenența operei la genul epic, specia literară nuvelă	305
■ Clasa a VIII-a	
GENUL LIRIC	
● “Dorința” de Mihai Eminescu (M.B.)	308
Apartenența operei la genul liric, specia literară idilă	
● “Crăiasa din povești” de Mihai Eminescu (M.B.)	312
Apartenența operei la genul liric, specia literară idilă-pastel	

● “Lacul” de Mihai Eminescu (M.B.)	317
Apartenența operei la genul liric, specia literară idilă-pastel	
● “Izvorul nopții” de Lucian Blaga (M.B.)	322
Apartenența operei la genul liric, specia literară idilă	
● “Emoție de toamnă” de Nichita Stănescu (M.B.)	325
Apartenența operei la genul liric, specia literară idilă	
● “Amurg de toamnă” de Lucian Blaga (M.B.)	329
Apartenența operei la genul liric, specia literară pastel	
● “Fântâna” de Alexandru Macedonski (M.B.)	333
Apartenența operei la genul liric, specia literară meditație	
● “Iertare” de Alexandru Macedonski (M.B.)	336
Apartenența operei la genul liric, specia literară psalm cult	
● “Doina” de Octavian Goga (M.B.)	339
Apartenența operei la genul liric, specia literară doină cultă	
● “Frunză verde magheran...” (M.B.)	344
Apartenența operei la genul liric, specia literară doină populară	
GENUL EPIC	
● “Miorița” (M.B.)	349
Povestire pe momentele subiectului, motivele populare	
Caracterizarea personajelor	354
Apartenența operei la genul epic, specia literară baladă populară	360
● “Dincolo de nisipuri” de Fănuș Neagu (M.B.)	365
Povestire pe momentele subiectului	
Caracterizarea personajelor	368
Apartenența operei la genul epic, specia literară nuvelă	371
● “Balaurul” de Mihail Sadoveanu (M.B.)	374
Apartenența operei la genul epic, specia literară povestire în ramă	
● “Baltagul” de Mihail Sadoveanu (M.B.)	379
Povestire pe capitole	
Caracterizarea personajelor	400
Apartenența operei la genul epic, specia literară roman	406
GENUL DRAMATIC	
● “O scrisoare pierdută” de Ion Luca Caragiale (M.B.)	411
Povestire pe acte și scene, cu precizarea momentelor subiectului	
Caracterizarea personajelor	427
Sursele comicului	436
Apartenența operei la genul epic, specia literară comedie	441
■ “Amintiri din copilărie” de Ion Creangă (M.B.)	446
Povestire pe capitole, caracterizarea personajelor	
Arta narațiunii	458
ELEMENTE DE TEORIE LITERARĂ (M.B.)	461
ELEMENTE DE LIMBĂ ȘI COMUNICARE (M.B.)	470
TEXTE CU DESTINAȚIE FUNCȚIONALĂ (M.B.)	491
Bibliografie selectivă	501
Postfață de prof.univ.dr. Elena Filipaș	505

SUMAR

– încadrarea operelor pe genuri și specii literare –

GENUL LIRIC

Pastelul

“Fiind băiet păduri cutreieram” de Mihai Eminescu	15
“Sfârșit de toamnă” de Vasile Alecsandri	26
“Toamna” de Octavian Goga	30
“Cămara de fructe” de Ion Pillat	33
“Vară” de Lucian Blaga	35
“Iarna” de Vasile Alecsandri	100
“Mezul iernei” de Vasile Alecsandri	103
“Mărțișor” de Ion Pillat	107
“Amurg de toamnă” de Lucian Blaga	329

Doina populară

”Doina”	96
“Frunză verde magheran...”	344

Doina cultă

“Doina” de Octavian Goga	339
--------------------------	-----

Psalmul cult

“Psalm” de Tudor Arghezi	192
“Tertare” de Alexandru Macedonski	336

Imnul

“Deșteaptă-te române” de Andrei Mureșanu	168
“Imn lui Ștefan cel Mare” de Vasile Alecsandri	172

Oda

“Versul țării” de Ion Pillat	175
“Grai valah” de Vasile Voiculescu	177
“Patria română” de George Coșbuc	180

GENUL EPIC

Basmul popular

“Prâslea cel voinic și merele de aur”	39
“Aleodor împărat”	52

Legenda populară

“Dragoș Vodă”	58
“Dreptatea lui Țepeș”	60

“Stânca corbului” de Alecu Russo	62
----------------------------------	----

Fabula

“Căinele și cățelul” de Grigore Alexandrescu	147
“Bivolul și coțofana” de George Topârceanu	151

Balada populară

“Constantin Brâncovanul”	154
“Toma Alimoș”	161
“Monastirea Argeșului”	199
“Miorița”	349

Balada cultă

“Pașa Hassan” de George Coșbuc	216
--------------------------------	-----

Poemul

“Dan, căpitan de plai” de Vasile Alecsandri	225
“Scrisoarea III” de Mihai Eminescu	237
“Călin (file din poveste)” de Mihai Eminescu	241

Schita

“Vizită...” de Ion Luca Caragiale	64
“D-l Goe...” de Ion Luca Caragiale	72

Povestirea

“Iapa lui Vodă” de Mihail Sadoveanu	251
“Balaurul” de Mihail Sadoveanu	374
“Florin scrie un roman” de Mircea Cărtărescu	257

Nuvela

“Budulea Taichii” de Ioan Slavici	118
“Două loturi” de Ion Luca Caragiale	264
“Alexandru Lăpușneanul” de Costache Negruzzi	279
“Popa Tanda” de Ioan Slavici	297
“Dincolo de nisipuri” de Fănuș Neagu	365

Romanul

“Baltagul” de Mihail Sadoveanu	379
--------------------------------	-----

Portretul literar

“Domnu Trandafir” de Mihail Sadoveanu	85
“Mihai Viteazul” de Nicolae Bălcescu	90

GENUL DRAMATIC

Comedia

“O scrisoare pierdută” de Ion Luca Caragiale	411
--	-----